

KALISKIE SEMINARIUM HISTORII URBANISTYKI I MIAST

EDYCJA CZWARTA – KALISZ, 21 MAJA 2026

**MIASTO I PRZESTRZEŃ ZAMIESZKIWANIA
DYSKUSJA NAD MODELEM BADAŃ NAD DZIEJAMI MIAST
STUDIA NAD NOWYMI *DZIEJAMI KALISZA***

Miejsce: Instytut Interdyscyplinarnych Badań Historycznych Uniwersytetu Kaliskiego
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, Plac św. Józefa 2-6 w Kaliszu

Czas: 21 maja (czwartek) 2026

Organizator: Instytut Interdyscyplinarnych Badań Historycznych Uniwersytetu Kaliskiego

Partner: Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

Prowadzenie: dr hab. Makary Górzyński, prof. UK

Celem tegorocznej edycji spotkań naukowych z serii seminariów historii urbanistyki i miast w Instytucie Interdyscyplinarnych Badań Historycznych UK jest refleksja nad problemem *Miasta i przestrzeni zamieszkiwania* w kontekście planowanego projektu opracowania nowych dziejów Kalisza.

W tym sensie seminarium jest kontynuacją spotkania z 2025 roku, w trakcie którego analizowaliśmy dzieje miast i historiografię porównawczą, ze szczególnym uwzględnieniem Ostrowa Wielkopolskiego i Kalisza. *Miasto i przestrzeń zamieszkiwania* – z tego wyjściowego hasła, dotyczącego organizmu miejskiego jako fenomenu i struktury społecznego życia o historycznej swoistości i dynamice – wyjdzie nasza dyskusja wokół kluczowych kilku referatów, zainspirowanych tytułowym problemem i kategoriami ogólnymi. Miasto tu jest tu punktem wyjścia i dojścia; zamieszkiwanie w przestrzennych jego wymiarach odnosi się zarówno do ożywionych, jak i nieożywionych aktorów, przedmiotów czy fenomenów uchwytnych historycznie.

Po części referatowej zostaną zaprezentowane wstępne pomysły, definiujące problematykę badawczą przyszłych tomów *Nowych dziejów Kalisza* (w opracowaniu Makarego Górzyńskiego). Celem prezentacji jest zapoczątkowanie dyskusji nad modelem takich studiów w odniesieniu do Kalisza i okolicy, zawartością potencjalnych książek będących efektem tych badań oraz celami proponowanego projektu i grupą odbiorców.

Seminarium odbędzie się w kaliskim lokalu Instytutu i zakończy się wspólnym obiadem w restauracji „Ratuszowej”. Serdecznie zapraszamy! Udział w wydarzeniu jest bezpłatny. Część z Państwa została poproszona o przygotowanie referatów, zaś wszyscy Pozostałe/li są proszeni o udział w dyskusji.

PROGRAM SEMINARIUM

10:00. Powitanie, otwarcie zebrania

10:10-10:30. Dr Sławomir Przygodzki, UK (online), *Spółczesność Kalisza w XIX w. Między feudalizmem a nowoczesnością. Problemy badawcze*

10:30-10:50. Dr Aleksandra Oniszczyk, UW, (online), *Kto ma prawo do miasta? Spory o przestrzeń dostępną dla Żydów w XIX-wiecznym Kaliszu*

10:50-11:10. Mgr Maciej Błachowicz (WPA-UAM), *Adam Chodyński wobec problemów urbanistycznych Kalisza drugiej połowy XIX wieku. Czy „ojciec prasy kaliskiej” bał się nowoczesności?*

11:10-11:30. Dyskusja. Moderowanie Makary Górzyński.

11:30-11:40. Krótka przerwa kawowa z poczęstunkiem.

11:40-12:00. Dr hab. Makary Górzyński, prof. UK, *Architektura i problem mieszkania na przełomie XIX i XX wieku – przypadek kaliski*

12:00-12:20. Dr hab. Jerzy K. Kos, prof. UK, *Fasady kaliskich kamienic jako problem badawczy*

12:20-12:40. Dr Aleksandra Paradowska, UAP, *Poniemieckie osiedle w Kaliszu z czasów drugiej wojny światowej - perspektywa badacza-flaneura*

12:40-13:00. Dyskusja nad referatami i problemem badań nad miastem i mieszkaniem.
Prowadzenie: Jerzy K. Kos.

13:00-14:30. DEBATA NAD PROBLEMAMI BADAWCZYMI DO NOWEGO OPRACOWANIA DZIEJÓW KALISZA, przedstawienie założeń i prowadzenie: Makary Górzyński (przy kawie i herbacie). Wymiana doświadczeń i dyskusja.

14:30-14:45. Podsumowanie i zamknięcie obrad.

14:45-15:45. Obiad dla uczestniczących z referatami i dyskutantów naukowych seminarium – w restauracji „Ratuszowej”, w ratuszu kaliskim.

Instytut Interdyscyplinarnych Badań Historycznych

KALISKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
SOCIETAS SCIENTIARUM ac LITTERARUM CALISIENSIS